

Vol. 39 Coden: KMKMAA ISSN 0355-1628

Toimitus • Redaktion • Office

Pohjantie 3, FIN-02100 Espoo
puh. 0400 578 901
faksi 09 3296 1520
toimitus@kemia-lehti.fi

Päätoimittaja • Chefredaktör • Editor-in-Chief
DI Leena Laitinen 040 577 8850
leena.laitinen@kemia-lehti.fi

Toimituspäällikkö • Redaktionschef • Managing Editor
Päivi Ikonen 0400 139 948
paivi.ikonen@kemia-lehti.fi

Taitto • Layout
K-Systems Contacts Oy
Päivi Kaikkonen 03 714 1614
taitto@kemia-lehti.fi

Sihtööri • Sekreterare • Secretary
Irja Hagelberg 0400 578 901
irja.hagelberg@kempulssi.fi

Vakituisen avustaja • Permanent medarbetare
• Contributing Editor
Sanna Alajoki 040 827 9727
sanna.alajoki@kemia-lehti.fi

Ilmoitukset • Annonser • Advertisements

ilmoitukset@kemia-lehti.fi
Myyntipäällikkö • Forsäljningschef • Sales Manager
Kalevi Sinisalmi 044 539 0908
kalevi.sinisalmi@kemia-lehti.fi

Tilaukset • Prenumerationer • Subscriptions

puh. 0400 578 901, faksi 09 3296 1520
tilaukset@kemia-lehti.fi

Tilauhinnat

Kotimaassa 89 euroa (kestotilaus 79 euroa),
muut maat 120 euroa
Kouluille 45 euroa, www.aikakaus.fi
Prenumerationspris i Finland 89 euro,
övriga länder 120 euro
Subscription price (out of Finland) EUR 120
Irtnumero/Lösnummer/Single copy EUR 15
(special issue 5/2011 EUR 19)

Osoitteenmuutokset

Suomen Kemian Seura
puh. 010 425 6300, faksi 010 425 6309
toimisto@kemianseura.fi

Kustantaja • Utgivare • Publisher

Kempulssi Oy
Toimitusjohtaja • Verkst.direktör • Managing Director
Leena Laitinen
Pohjantie 3, FIN-02100 Espoo
puh. 040 577 8850
leena.laitinen@kemia-lehti.fi

Toimitusneuvosto

• Redaktionsråd • Editorial Board

Laboratoriopäällikkö Susanna Eerola, Roal Oy
Toimitusjohtaja Saara Hassinen, SalWe Oy
Professori Matti Hotokka, Åbo Akademi
Toimituspäällikkö Päivi Ikonen, *Kemia-Kemi*
Tutkija Helena Laavi, Aalto-yliopisto
Päätoimittaja Leena Laitinen, *Kemia-Kemi*
Professori Jan Lundell, Jyväskylän yliopisto
Apulaisjohtaja Juha Pyötsiä, Kemianteollisuus ry
Professori Markku Räsänen, Helsingin yliopisto
Tiedotuspäällikkö Sakari Sohlberg, VTT

Aikakauslehtien Liiton jäsenlehti
Keskipainos 5 100, erikoisnumeroilla
500–3000 kpl:n lisäjakelu.

Forssa Print, Forssa 2012
ISO 9002

Vihollinen ilmassani

Siitä syksystä on vain hajanaisia muistikuvia.

Homekasvustot irti revittyjen seinien ja lattioiden alla. Ilmavirrassa lepattava suojaverho, kodin jokaiselle neliösentille humautanut kellanvihreä pöly.

Tumpuloiva remonttiporukka, katkennut putki, vesihöyryn verhoama kellari kuin lapsuuden painajaisesta.

Lapan robotin lailla pistävähajuisia vaatteita koneeseen ja sulaneita pakasteita jätösäkkeihin. Kuuraan pintoja, jotka ovat taas seuraavana päivänä pölyn peitossa.

Päänsärkyä, huimausta, pahoinvointia. Pelko ja ahdistus kuin raskas kivi mahanpohjalla.

Kaksi rotevaa punatukkaista enkeliä ovella moppeineen ja sankoineen – siivousfirman virolainen siskospari, jolle näytän koko katastrofin ja kysyn pala kurkussa, onko keikka liian paha. Tarmokas tuplapäänpuhdistus: "Niet. Normalno."

Tänä päivänä kiitan hyvää onneani. Paljon siinä rytinässä meni, mutta tärkein säästy: lapseni terveys, ja omani.

Kaikki eivät ole yhtä onnekkaita.

Modernit pakolaiset eivät pakene pelkästään konflikteja ja luonnonkatastrofeja, eikä heitä ole ainoastaan tuolla jossain. Myös Suomessa on kasvava joukko ihmisiä, jotka joutuvat pakenemaan, eivät sotia ja sekasortoa vaan sisätiloja.

Homepakolaiset ry:n puheenjohtaja Katja Pulkkinen kertoo tässä lehdessä, millaista on, kun ei löydy paikkaa, jossa asua tai tehdä työtä. Sairastunut putoaa sosiaaliturvan ulkopuolelle, ja hoidoksi ehdotetaan psykiatrisia palveluita. Haittoja perheelle, harrastuksille ja sosiaaliselle elämälle voi kuvitella. Teille vai meille – vähän vaikeaa kysymys.

Koska sairaus on outo, sairastuneet joutuvat kuulemaan mitä absurdeimpia kommentteja lääkäreiltä, viranomaisilta ja tuttavilta.

Sanottakoon asia selvästi. Homeen ja kemikaalien sairastuttamat eivät ole työtä vieroksuvia pummeja tai nirsoja frikkejä. He ovat tavallisia ihmisiä, jotka tekevät samaa kuin me muutkin, hengittävät, asuvat ja työskentelevät. Epäonnekseen he maksavat näistä perusasioista terveydellään.

Työterveyslaitoksen pääjohtaja Harri Vainio ja professori Ville Valtonen vaativat tässä lehdessä laajaa yhteistyötä, jotta tilanteen paheneminen saadaan pysähtymään. Työ on jo aloitettu muun muassa kosteus- ja hometalkoot-ohjelmassa.

Talkoissa tarvitaan myös kemistien taitoja. Mallia näyttää professori Mirja Salkinoja-Salonen, jonka tutkimusryhmän urauurtavasta työstä kerrotaan seuraavilla sivuilla.

Leena Laitinen

Karoliina Ek